

Bilaga till
Alexis
Engdahl's
inkö.

Bilaga till
Alexis Engdahls inköp
Inventarie nummer:

42530 - 42568

44245 - 44845

45360 - 45481

50432 - 50830

Tillägg:

50726; 50774; 50786; 50794; 50807; 50815;

50816; 50821; 53446; 53684.

92096.

1272. Drægt for Hæversø-kulla, besta⁶ =

ende af:

a) Kjortel, röd-, grön-, och svartrandig
(smala ränder), ylle på hvit linne-
varp, väfd i en våd. Framstycket är
af mörkare rött än den öfriga kjo-
len (de högröda ränderna saknas).
Detta är icke blott en tillfällighet
med denna kjol utan en beständ
regel med alla. Den högröda färgen,
som dessutom endast de rikare kunn-
de skaffa sig (jfr färgen t.ex. i
1277), var näml. för dyr för att man
onödigtvis "skulle öda bort den på
ett ställe, der den icke syntes; ty
det breda förklädet skydde hela fram-
re delen af kjolen. Detta gälde äfven
för de allra rikaste och finaste
(- och är särdeles betecknande för tids-
åldern!). - Längd / alm 13 st., vid 3 3/4 alnar.

b) Lifstycke af samma slags tyg som
kjolen, mycket kort (blott 8 stum i ryg-

(Forts. **XXI**: 1272, b) - 1315.)

(Forts. XXI: 1272, b) - 1315.)

gen, 5 st. framtän, djupt urringadt vid hals
och armar, med smala (knäpt tumbreda)
"hängslen" (axelstycken). Sommartid och inom-
hus voro de långa, vida lintygärmarna, med
linningar vid handlofven, blottade. Äfven af-
vanför lifstycket var det snöhvita lintygget
synligt i hvardagslag, när kallduken (se "f")
begagnades blott, då man skulle vara riktigt
"fin". Det mest kännstecknande för dräkten
torde dock vara, att äfven nedanför lifstye-
ket skulle lintygget vara synligt med ett
par tum (se äfven vid tröjan, "k"). Sj kjol och
lifstycke voro aldrig fasthängande och skärp
begagnades icke.

c) "Öfverdel" af hvitt linne. Bråkades afvan-
på lintygget, då detta började blifva smutsvigt.
Vid alltför sträng köld på vintarne kunde
väl någongång, - fattän ytterst sällan, t. ex.
vid långresor - hända, att man påtog ett
underplagg mellan lintyg och "öfverdel".

LXX

d) Käpseröf mässan af svart sidenatlas
med tambursydd, brokiga blannor.
Det svarta eller brokiga sidubandet sknas,
hvilket skulle h. suttit rundt omkring
mässan (tvärsöfver den släntiga fram-
kanten, öfver topphärnen och ned ut,
efter baksidan till nedre kantens midt,
der bandet, ofta med rasett, fortsattes
med 2 fritt någande ändar). För att
få mässan att sitta kvar på hufvudet,
snoddes härflätan samman till en
spetsig topp öfverst i nacken. Derom-
kring fästades ett tumsbredt bastant
linneband. Mässan trycktes med öfver-
hårtoppen och dess (nedre) sidoflikar
sattes med nålar (de mässornas nött-
ning derstädes) säkert fast vid linne-
bandet. Dessförinnan hade likväl

e) "Stycket" - af vadstena spetsar el. d. -
fästats öfver linnebandet, stundom ock

fastsittande (med nålar) kring mössans fram-
kant ända nedt sidarna. Håfverö-kvinnorna brukade "stycket" icke eller endast
helt obetydligt "stärkad."

f) Halskläde el. halsduk, stort, af brunröd,
blommigt silke m. gul och grön kantslin-
ga. Slappfästades (äfver det höghalsade lin-
tyget, se lifstycket "l") vid halsen med ett
silfverspänne (se 1201) eller annan gran-
låt. Halskläderna voro mycket ^{om} väl-
lände till färg och mönster. Stundom brukades
de äfven af blommigt kattun.

g) Hufvudkläde, grönt ylle-, med röda
ränder (glusare på midten). Detta sådant
man brukade viintertid; på sommaren
användades antingen ett brakit sidukläde
eller vanligare ett mycket stort af blom-
migt kattun (jämför t. ex. fodret i mös-
san Nr 1304). Fästades högt kring den
toppiga mössan, dock så att grönse

delen af "stycket" och litet af mössan
voro synlige.

Hufvudkläden sådana som detta
har under dräktens sista period bru-
kats som förkläde - och såsom sådant
har jag emottagit det, när intet annat
kunde erhållas. (Till annan kulladragt,
den Fru Källström å Hammarby i Väddö
föret med mycket möda skaffat sig, hade
äfnulides ett dylikt erhållits som förkläde,
churu det ej kan anses som fullt genu-
int.) Som förkläde begagnades det tvör-
randigt.

Förklädet från äldre dagar - ett dylikt
har jag sett - var smalrandigt i mörkare
och flera färger - liknande dem t. ex. i
Västmanland - och brukades med ränder
på längden (uppifrån ö nedåt).

h) Snäsockor (ett par, h' ö h'') af ylle,
hövråda. Begagnades naturf. endast vin-
tertids. Håpknäpptes på yttersidorna.

Strumporna hade ungefär samma färg, voro stickade och åtsittande.

Skorna voro låga, med silfver-, mässing- el. tennspännen. (Pris för a - b: 15,00.)

Härtill kommer:

i) Handskar ("x i"), fotslänga af mörkbrunt skinn, med gula och gröna silkesbroderier. (Den vanligaste färgen i Håfverö-handskar lär dock hafva varit den stålgrå.) (1,00.)

k) Tröja, kort, af tjockt rött ulltyg, med svart- och rödrandig bård vid händerna. Äfven den var liksom lifstycket så kort, att lintygget (eller "äfverdelan") var synligt mellan tröja och kjol $1\frac{1}{2}$ ä 2 tum, fastän tröjan naturf. är ett högvinterplagg. Man fröo haltri handa! (3,00)

Sålides pela Håfverö-dräktens pris 19,00.

Ann. För denna vackra och numera högst sällsynta kulledräkt - helt säkert vore det alldeles omöjligt

att skaffa ännu en fullständig
omgång - förde detta pris anses ganska
drägligt, näst (n.) alla plaggen äro 12
goda, vackra och välbehållna. (För
en Selsbo-kulle-dräkt betalte Dans-
föreningen "Philochoras," f. d. Studen-
ternas Dansförening i Uppsala 1883
- 50 kronor.)